

Bilagor till Statusrapport

Dnr 00-10-6567

Innehåll

1	Bilaga 1. Informationsunderlag	5
1.1	Översikt av informationsunderlag som använts för att besvara studiens frågeställningar.	5
1.2	Intervjufrågor och motivering varför de ställts.....	6
2	Bilaga 2. Uppdrag och regleringsbrev	8
2.1	Utdrag ur regleringsbrevet för länsstyrelserna för arbetet med regionala klimat- och energistrategier m.m.	8
2.2	Utdrag ur regleringsbrevet för länsstyrelserna för arbete med fysisk samhällsplanering och bebyggelseutveckling	8
2.3	Utdrag ur regleringsbrevet för Energimyndighetens arbete med regionala energi- och klimatstrategier	9
2.4	Utdrag ur regleringsbrevet till Energimyndigheten om stödet länsstyrelserna.....	10
2.5	Riktlinjer från Energimyndigheten för stöd till länsstyrelserna	10

1 Bilaga 1. Informationsunderlag

1.1 Översikt av informationsunderlag som använts för att besvara studiens frågeställningar.

Innehållsspecifikation för Statusrapport 2011	Informationskälla
1. En analys av de hinder, svårigheter och framgångsfaktorer som länsstyrelserna identifierat samt (vid behov) föreslå åtgärder för ovanstående.	<ul style="list-style-type: none">○ Energimyndighetens Statusrapport (2010)○ Lägesrapporter (2010)○ Årsredovisningar (2010)
2. Ska ge en överblick av dels vilken fas av arbetet respektive länsstyrelse befinner sig i, dels en bedömning av ambitionsnivån i arbetet.	<ul style="list-style-type: none">○ Energimyndighetens Statusrapport (2010)○ Energi- och klimatstrategi (2008-2011)*○ Lägesrapporter (2010)○ Årsredovisningar (2010)○ Intervjuer (2011)
3. Ska innehålla en analys hur och med vilka lokala och regionala aktörer som länsstyrelserna har samverkat i utvecklingen respektive genomförandet av strategierna samt uppnådda konkreta resultat för respektive länsstyrelse.	<ul style="list-style-type: none">○ Energimyndighetens Statusrapport (2010)○ Energi- och klimatstrategi (2008-2011)*○ Lägesrapporter (2010)○ Årsredovisningar (2010)○ Utvärdering av länsstyrelseprojekt som fått medel från Energimyndigheten under 2008-2010 (2010)○ Intervjuer (2011)
4. Statusrapporten ska även innehålla en analys av strategiarbetet med avseende på regional samordning och samverkan för att på ett resurseffektivt sätt främja minskad klimatpåverkan, ökad andel förnyelsebar energi, samt energihushållning ur ett systemperspektiv omfattande produktion, distribution och användning av energi i olika sektorer.	<ul style="list-style-type: none">○ Energimyndighetens Statusrapport (2010)○ Energi- och klimatstrategi (2008-2011)*○ Intervjuer (2011)

* Avser ursprungsdokument (2008) och i den mån det varit tillgängligt även uppdaterade versioner av dessa.

1.2 Intervjufrågor och motivering varför de ställts

Frågeställning	Syfte med frågeställning
1. Organisatoriska frågor <ul style="list-style-type: none"> ○ Vilken befattning/tjänst har du? ○ Vilken enhet/avdelning/sakområde arbetar du på? ○ Hur länge har du arbetat med energisamordning på er länsstyrelsen? 	Ge referens för utvärderingen som ej publiceras.
2. Finns det en regional handlingsplan eller motsvarande för att genomföra åtgärder/ åtgärdsområden i den regionala energi- och klimatstrategin? <ul style="list-style-type: none"> ○ Om JA - hur ser handlingsplanen ut - hur detaljerat är åtgärderna beskrivna; syfte, tidplan, ansvarig etc.? Vem har fastställt handlingsplanen? ○ Om NEJ – hur prioriteras och initieras insatser/aktiviteter? 	Det dokumenterade underlaget har enbart visat ett fåtal exempel på handlingsplaner. Därför avser frågan att ta reda på om länsstyrelserna har något sådant material på annat håll.
3. Har länsstyrelsen en intern handlingsplan (alternativt är inarbetat i VP/AP) för länsstyrelsens samlade arbete med att dels strategiskt samordna och leda det regionala energiarbetet och dels beakta energiomställningen i övriga sakområdens verksamhet? <ul style="list-style-type: none"> ○ Om JA - hur ser handlingsplanen/VP/AP ut - hur detaljerat är åtgärderna beskrivna; syfte, tidplan, ansvarig, uppföljning? etc.? Vem har fastställt handlingsplanen? ○ Om NEJ – hur prioriteras och initieras insatser/aktiviteter? Hur följs genomförande av insatser/aktiviteter upp? Vilka enheter/avdelningar/sakområden på länsstyrelsen (utöver den övergripande energisamordningen) arbetar med att genomföra åtgärderna? 	Få underlag om intern samverkan
4. Tar länsstyrelsen fram statistik om och bedömer det samlade regionala energiläget för produktion, distribution och energianvändning – i ett systemperspektiv? ("Energibalanser med systemanalys") <ul style="list-style-type: none"> ○ Hur skaffar ni er den kunskapen? ○ Hur genomförs analysen? ○ Hur använder ni dessa bedömningar i t.ex. kontakter med kommunerna? Används den aktivt 	Syfte att ge underlag för att analysera strategiarbetet med avseende på regional samordning och samverkan för att på ett resurseffektivt sätt främja minskad klimatpåverkan, ökad andel förnyelsebar energi, samt energihushållning.

eller när någon ber om länsstyrelsens bedömning?	
5. Hur jobbar länsstyrelsen med uppföljning av åtgärder som genomförs inom ramen för den regionala energi- och klimatstrategin?	Det dokumenterade underlaget har enbart visat ett fåtal exempel på hur aktiviteter eller måls följts upp. Därför avser frågan att ta reda på om länsstyrelserna har något sådant material på annat håll.
○ Projekt som länsstyrelsen finansierar.	
○ Projekt där länsstyrelsen deltar med kompetens.	
○ Samverkan (nätverk, dialog, träffar etc.).	
○ Har länsstyrelsen gjort några omprioriteringar utifrån resultat av uppföljning? Tex nya arbetssätt, metoder, samarbetspartners.	
6. Hur går länsstyrelsen vidare i energi- och klimatarbetet: Vad är planen nu? Vad är nästa steg?	Hur ser länsstyrelserna på det vidare arbetet
○ Hur långt har ni kommit i förhållande till planerade åtgärder och länets energi- och klimatstrategi om ett år respektive om tre-fyra år (2014)?	

Lista över vilka länsstyrelser som är intervjuade:

- Länsstyrelsen i Stockholms län
- Länsstyrelsen i Södermanland
- Länsstyrelsen i Jönköpings län
- Länsstyrelsen i Kronoberg
- Länsstyrelsen i Gotlands län
- Länsstyrelsen i Halland
- Länsstyrelsen i Västra Götalands län
- Länsstyrelsen i Värmlands län
- Länsstyrelsen i Gävleborg
- Länsstyrelsen i Västernorrlands län

2 Bilaga 2. Uppdrag och regleringsbrev

2.1 Utdrag ur regleringsbrevet för länsstyrelserna för arbetet med regionala klimat- och energistrategier m.m.

43. Länsstyrelserna ska redovisa:

- Insatser som genomförts för att strategiskt samordna och leda det regionala arbetet med att förverkliga regeringens politik avseende energiomställning och minskad klimatpåverkan,
- insatser för att vidareutveckla och genomföra arbetet med regionala klimat- och energistrategier i samverkan med berörda lokala och regionala aktörer i syfte att identifiera, planera och genomföra regionala insatser och åtgärder för att uppnå minskad klimatpåverkan, ökad andel förnybar energi och ökad energihushållning,
- insatser för att stödja näringslivets och kommunernas klimat- och energiarbete, samt
- insatser för att verka för en ökad andel förnybar energi, särskilt avseende insatser för att uppnå planmässiga förutsättningar inom planeringsramen för vindkraft.

2.2 Utdrag ur regleringsbrevet för länsstyrelserna för arbete med fysisk samhällsplanering och bebyggelseutveckling

48. Länsstyrelserna ska redovisa:

- Sitt arbete med tillämpningen av plan- och bygglagstiftningen, bl.a. avseende stödet till kommunerna, och arbetet med planeringsunderlag för översiktsplanering, inklusive uppgiften att samordna och tillhandahålla underlag om nationella mål, riksintressen och övriga statliga intressen,
- aktuella utvecklingstendenser avseende tillämpningen av plan- och bygglagen (2010:900),
- hur hänsyn tas till det regionala perspektivet och inriktningen i de regionala utvecklingsprogrammen i kommunernas fysiska planering samt hur mellankommunal samverkan främjas,
- vilket genomslag olika nationella mål, riksintressen och övriga statliga intressen får i kommunernas översiktsplanering, detaljplanering samt vid planeringen för etablering av anläggningar som får stor påverkan på och

betydelse för den enskilda kommunens, andra kommuners och länets utveckling,

- hur olika energi- och klimatpolitiska mål samordnas i länet och vilket genomslag det får i den fysiska planeringen,
- hur kommunernas översiktsplaner utvecklas och hålls aktuella, i vilken utsträckning de används som vägledningsdokument i olika processer, samt, när det gäller län utan samverkansorgan och landsting med ansvar för regionalt tillväxtarbete, hur det regionala tillväxtarbetet har samordnats med kommunernas översiktsplanering,
- kommunernas arbete med sådana översiktsplaner som pekar ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Redovisningen ska bl.a. ange antal kommuner som har utarbetat sådana översiktsplaner, hur många av dessa översiktsplaner som är helt nya respektive utgör ändringar eller tillägg till äldre översiktsplaner. Redovisningen bör också innehålla en redogörelse om samspelet mellan kommunerna och länsstyrelsen,
- kommunernas arbete med detaljplaner som innehåller planbestämmelse om upphävande av strandskydd, bl.a. antalet sådana planer, antalet tomter som berörs och länsstyrelsernas ingripanden, samt
- väsentliga initiativ och genomförda insatser inom ramen för planeringsstödet för vindkraft samt konstaterade förändringar i kommunernas översiktsplaner.
- Utifrån redovisningen ska länsstyrelserna analysera och dra slutsatser om hur arbetet med fysisk samhällsplanering och bebyggelseutveckling fortlöper. När det gäller tillämpningen av plan- och bygglagen ska länsstyrelserna vid behov lämna förslag till hur denna kan förbättras. Redovisningen ska lämnas till Boverket senast den 31 januari 2012. Formerna för länsstyrelsernas återrapportering ska utformas i dialog med Boverket.

2.3 Utdrag ur regleringsbrevet för Energimyndighetens arbete med regionala energi- och klimatstrategier

10. Regionala klimat- och energistrategier

Energimyndigheten ska bistå länsstyrelserna i arbetet med regionala klimat- och energistrategier. Myndigheten ska till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 16 maj 2011 redovisa en statusrapport med analys avseende arbetet med utveckling och genomförande av regionala klimat- och energistrategier. Myndigheten ska analysera de hinder, svårigheter och framgångsfaktorer som länsstyrelserna identifierat och vid behov föreslå åtgärder. Statusrapporten ska även ge en överblick av dels i vilken fas av arbetet respektive länsstyrelse befinner sig, dels en bedömning av ambitionsnivån i arbetet. Myndigheten ska analysera hur och med vilka lokala och regionala aktörer länsstyrelserna har samverkat i utvecklingen respektive genomförandet av strategierna samt uppnådda konkreta resultat för respektive länsstyrelse. Myndigheten ska även

analysera strategiarbetet med avseende på regional samordning och samverkan för att på ett resurseffektivt sätt främja minskad klimatpåverkan, ökad andel förnybar energi samt energihushållning ur ett systemperspektiv omfattande produktion, distribution och användning av energi i olika sektorer.

2.4 Utdrag ur regleringsbrevet till Energimyndigheten om stödet länsstyrelserna

Statens energimyndighet ska till samtliga länsstyrelser utom till länsstyrelserna i Stockholm, Skåne och Västra Götalands län utbetala från anslagsposten till var och en 1 300 000 kronor som ett stöd för arbete med regionala klimat- och energistrategier. Av dessa medel får högst 1 000 000 kronor användas för respektive länsstyrelses arbete med strategisk samordning och ledning samt vidareutveckling och genomförande av regionala klimat- och energistrategier. Till länsstyrelserna i Stockholms län, Västra Götalands län och Skåne län ska myndigheten utbetala till var och en 2 200 000 kronor. Av dessa medel får högst 1 700 000 kronor användas för respektive länsstyrelses arbete med strategisk samordning och ledning samt vidareutveckling och genomförande av regionala klimat- och energistrategier.

Resterande medel får användas till bidrag till andra lokala och regionala aktörers medverkan i vidareutvecklingen av regionala klimat och energistrategier

Beslut om stöd till länsstyrelserna ska förenas med rapporteringsskyldighet om hur bidraget använts och övriga villkor i enlighet med anvisningar från myndigheten.

Länsstyrelsernas beslut om bidrag till andra lokala och regionala aktörer ska förenas med en rapporteringsskyldighet om hur bidraget använts och övriga villkor i enlighet med anvisningar i samverkansavtal som träffas mellan respektive länsstyrelse och en annan lokal eller regional aktör.

2.5 Riktlinjer från Energimyndigheten för stöd till länsstyrelserna

Energimyndigheten ska betala ut ett bidrag på 1,3 miljoner kr till samtliga länsstyrelser för arbetet med de regionala energi- och klimatstrategierna. Till länsstyrelserna i Stockholm, Skåne och Västra Götalands län utbetalas 2,2 miljoner kronor. Stödet är en del i regeringens energieffektiviseringsprogram och kommer att ges till länsstyrelserna under en femårsperiod. Nuvarande stödomgång omfattar 2010-2011.

2.5.1 Syfte

Syftet med bidraget är att stödja länsstyrelsernas arbete med strategisk samordning, vidareutveckling och genomförande av de regionala energi- och klimatstrategierna.

2.5.2 Kriterier

Länsstyrelsen erhåller dessa medel för att konkretisera och samordna arbetet med de regionala energi- och klimatstrategierna. Medlen ska användas till att planera och genomföra insatser och åtgärder i samverkan med andra regionala och lokala aktörer och samordna det regionala energi- och klimatarbetet. Insatserna kan stödja både näringslivets och kommunernas energi- och klimatarbete med att utveckla de regionala energi- och klimatstrategierna.

Av stödet på 1,3 miljoner kronor får högst 1 miljon kronor användas för respektive länsstyrelses eget arbete med strategisk samordning och ledning samt vidareutveckling och genomförande av de regionala energi- och klimatstrategierna. Resterande medel, dvs 300 000 kronor får användas till bidrag till andra lokala och regionala aktörers medverkan i vidareutvecklingen av regionala energi- och klimatstrategier.

För länsstyrelserna i Stockholms län, Västra Götalands län och Skåne län får högst 1,7 miljoner kronor användas för respektive länsstyrelses eget arbete med strategisk samordning och ledning samt vidareutveckling och genomförande av regionala energi- och klimatstrategier och 500 000 kronor för bidrag till andra lokala och regionala aktörers medverkan i vidareutvecklingen av regionala energi- och klimatstrategier.

Dessa medel kan inte användas för att motfinansiera Energimyndighetens andra stöd, exempelvis projektbidrag för utbildnings- och informationsprojekt.

Arbetet ska ske i linje med länsstyrelsernas regleringsbrev gällande regionala energi- och klimatstrategier.

Länsstyrelserna ska även vara ett regionalt stöd för kommuner och landsting i deras arbete med energieffektivisering inom ramen för Energimyndighetens energieffektiviseringsstöd. Det handlar om att länsstyrelserna ska stötta kommunerna och landstingen, att länsstyrelserna uppmärksammar vilka kommuner/landsting i länet som behöver extra stöd för att arbeta fram bra energieffektiviseringsstrategier och att länsstyrelserna sedan kan sätta in insatser för att stötta dem.

2.5.3 Återrapportering

Länsstyrelserna ska återrapportera till Energimyndigheten senast den 31 december 2011 hur de använt stödet. Senast den 31 december 2010 ska länsstyrelserna lämna en lägesrapport. Följande ska redovisas:

- Insatser som genomförts för att strategiskt samordna det regionala arbetet med att förverkliga de regionala energi- och klimatstrategierna.
- Hur länsstyrelsen har fördelat bidraget till andra regionala och lokala aktörer och vad det har gett för resultat och effekter.

- Hur och med vilka lokala och regionala aktörer länsstyrelsen samverkat med för att vidareutveckla och genomföra arbetet med de regionala klimat- och energistrategier.
- Insatser för att stödja näringslivets och kommunernas energi- och klimatarbete.
- Hur länsstyrelsen har arbetat med att stödja kommuner och landsting gällande energieffektiviseringsstödet.
- Framgångsfaktorer samt eventuella hinder och svårigheter i arbetet med de regionala energi- och klimatstrategierna.
- Ekonomisk redovisning av stödet till länsstyrelsens eget arbete på 1 miljon kronor respektive 1,7 miljoner kronor samt bidraget till andra regionala och lokala aktörer på 300 000 kronor respektive 500 000 kronor.

2.5.4 Ansöknings- och rapporteringsförfarande

Ansökan samt läges- och slutrapportering ska göras via E-kanalen som finns på Energimyndighetens hemsida. Detta för att underlätta uppföljning och utvärdering av bidraget. Ansökningsprocessen har för det här bidraget förenklats så att det ska vara lätt att söka, Energimyndigheten har även utformat en handledning för ansökningsförfarandet.